

1. De HERE gaat de wereld schudden...

'Ik zal de hemel en de aarde doen beven.' Aan die woorden moet ik denken als ik nadenk over wat er staat te gebeuren in de tijd die komt. We moeten het niet onderschatten. Met name door de klimaatverandering zijn we 'OP REIS' naar wereldschokkende veranderingen. Oorlogen, hongersnoden en aardbevingen zijn er altijd geweest. Maar wat nu gebeurt is nieuw: dat hele delen van de aarde onleefbaar worden, met temperaturen in de zomer van boven de 50 graden. Dat de zeespiegel zo aan het stijgen is, dat eilanden in zee verdwijnen en dat overstromingen honderd-duizenden mensen op de vlucht laten slaan. Dat er op de éne plek gigantische hoeveelheden regen vallen en op de andere plek jarenlang droogte is. Twee jaar geleden zei VN-baas Antonio Guterres op de klimaatop in Egypte: 'We zitten op de snelweg naar een klimaathele met onze voet op het gaspedaal', en die uitspraak is nog steeds waar. Als je even nadenkt, begrijp je wat dit betekent: nog meer oorlogen en enorme migratiestromen. Je hoeft echt geen profeet te zijn om te overzien dat de wereld de komende tientallen jaren op ongekende schaal gaat veranderen. En elke keer komen die woorden dan weer in mijn gedachten: 'Ik zal de hemel en de aarde doen beven.' We staan als mensheid aan het begin van een nieuwe reis, of eigenlijk kun je beter zeggen: die reis is al begonnen. Maar zijn we er op voorbereid? En welke voorbereiding is nodig om samen deze reis te kunnen maken? Ik ben gaan zoeken naar die tekst. Waar staan die woorden in de Bijbel? 'Ik zal de hemel en de aarde doen beven.' Ze staan in Hebréeën 12: 26, maar daar zijn ze een aanhaling uit Haggaï 2. En zo kwam ik uit bij dit hoofdstuk. En ik raakte erg onder de indruk van de boodschap. Daarom dacht ik: 'We moeten hier als gemeente heel goed over nadenken,' en zodoende heb ik u gevraagd om zoveel mogelijk vandaag aanwezig te zijn.

De profeet Haggaï leefde ruim 500 jaar voor Christus. In zijn tijd was er nét een eerste groep Joden teruggekomen uit de ballingschap in Babel. Dat was natuurlijk een enorm feest! Maar toen ze er eenmaal waren, sloeg de wanhoop toe en de ontredde. Het land was één grote puinhoop. Bovendien waren er misoogsten. Het volk was eerst enthousiast begonnen om de tempel te herbouwen, maar dat werk kwam stil te liggen. En dan roept God twee profeten, Haggaï en Zacharia. En die twee profeten zeggen: 'Kom op! Ga de tempel bouwen! Geef prioriteit aan het huis van de HERE, en niet aan je eigen huis! Ga door, en laat je niet ontmoedigen!' En dan geeft Haggaï in vers 7 een heel duidelijke reden waarom die tempel gebouwd moet worden. 'WANT zo zegt de HERE van de legermachten: Nog één ogenblik, en dat is een korte tijd, dan zal Ik de hemel en de aarde, de zee en het droge doen beven. Ik zal alle heidenvolken doen beven. Zij zullen komen naar het verlangen van alle heidenvolken en Ik zal dit huis vullen met heerlijkheid, zegt de HERE van de legermachten.' Met andere woorden: God de wereld schudden! En wat zal er dan gebeuren? Dan zullen er mensen komen uit alle 'heidenvolken', dat wil zeggen: de niet-Joodse volken. En die mensen komen massaal, in groten getale naar Jeruzalem. En ze komen naar 'het verlangen van de heidenvolken', dat staat hier. Die zin kan verschillend vertaald worden, maar ik ben het hélemaal eens met de vertalers van de Herziene Statenvertaling. De mensen zullen toestromen naar 'het verlangen van de heidenvolken', naar de 'wens der volken'. Wat is dat, die wens, dat verlangen? Als je daarover nadenkt, kun je maar één conclusie trekken: het verlangen van alle volken ligt in Jezus, in de Messias, die komt om gerechtigheid te brengen, en vrede. Als Hij komt, dan zullen de bergen vrede dragen en de heuvels heilig recht.

2. ... en dan zullen de volken de Messias gaan zoeken!

Dus waarom moet die tempel herbouwd worden? Haggaï zegt: 'Omdat God gaat schudden, zoals je een appelboom schudt.' En als je dat doet, dan komen de rijpe appels naar beneden. 'Zó zal het ook gaan in de tijd die komt', zegt Haggaï. 'Dan gaat God schudden, en de volken zullen komen, op zoek naar de Messias,

naar de Koning van de vrede.' En de tempel? Haggaï zegt in vers 8: 'God zal de tempel vullen met heerlijkheid.' De heerlijkheid van God, dat is Zijn heiligheid, Zijn grootsheid, Zijn majesteit. 'We moeten ons dus voorbereiden!' zegt Haggaï. 'Want straks komen al die mensen, uit al die volken! En stel je voor dat de tempel dan niet klaar is! Ze kunnen toch niet naar een puinhoop komen? Hoe moeten we dan die mensen ontvangen? En hoe kan God de tempel dan vullen met Zijn heerlijkheid? Hoe moeten we Hém dan ontvangen? Dat kan toch niet...?' 'Bereid je dus voor!' zegt

Haggaï. 'De tempel moet er klaar voor zijn, de stad moet er klaar voor zijn, voor al die mensen die gaan komen naar de Wens der volken, naar de Messias!' Hoe is dat gegaan, na de tijd van Haggaï? Is die profetie vervuld? Ja zeker, nou en of! God is gaan schudden! Eerst kwam Alexander de Grote, hij overoverde in een mum van tijd de hele toen bekende wereld. Toen kwamen de Romeinen, een nieuwe invasie. En toen? Toen kwam Jezus, en het Evangelie ging de wereld over, inderdaad, naar de heidenvolken! En in alle volken kwamen mensen tot geloof, overal kwamen mensen tot het 'Verlangen van de heidenvolken', tot de 'Wens der volken'. En mensen zijn inderdaad massaal, massaal naar de tempel gegaan. De meesten figuurlijk, zo mogen wij ook hier zijn in het Huis van God. Maar velen ook letterlijk. Nu zijn er helaas weinig pelgrims in Jeruzalem, vanwege de oorlog, maar vorig jaar was ik in

Jeruzalem, met duizenden andere pelgrims, christenen van over de hele wereld, mensen die de 'Wens der volken' gevonden hadden. Maar hoe zit dat, met profetie? Profetie wordt heel vaak meerdere keren vervuld. Dus die woorden uit Haggaï, die worden niet voor niets in Hebréeën 12 herhaald, met het oog op de eindtijd. 'Ik zal de hemel en de aarde, de zee en het droge doen beven.' De geschiedenis gaat naar een climax, en wij leven in een tijd, waarin je dat ziet gebeuren. We hebben gelezen wat Jezus zegt in Mattheüs 24: 14: 'En dit Evangelie van het Koninkrijk zal in heel de wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken; en dan zal het einde komen.' Deze woorden van Jezus waren 20 eeuwen lang nog niet vervuld, maar nu grotendeels wél. Het Evangelie is nu naar vrijwel alle volken gegaan, en dus loopt het naar een climax toe. Jezus zegt: 'Hongersnoden en besmettelijke ziekten en aardbevingen zijn het begin van de weeën.' En hoe gaat dat met weeën? Die worden steeds heftiger, totdat het kind geboren wordt. In die tijd leven we nu. De weeën worden heftiger. God gaat deze wereld schudden. Maar besef je dat er nu dus twee ontwikkelingen op gang zijn gekomen? Aan de ene kant dat schudden van God, die weeën, al die rampen op aarde. Maar aan de andere kant óók: die beweging van de volken, die op pad gaan, op reis naar de 'Wens der volken', het 'Verlangen van de heidenen', naar Jezus! Die twee bewegingen zijn aan elkaar gekoppeld, dat is wat Haggaï zegt, namens de HERE. En dat is precies wat wij vandaag de dag meemaken! Er zijn gigantische hoeveelheden mensen die toestromen naar Jezus toe. In China nam het aantal christenen in 30 jaar tijd toe van 1 miljoen tot 100 miljoen. In Azië en Afrika zijn ongelooflijke dingen aan de gang. Maar ook hier, in dit kille, seculiere Europa, komt er iets nieuws op gang. En dát is wat ik in het midden wil leggen vanmorgen. Ook deskundigen wijzen op deze trend. Voor mijn nieuwe boek over gastvrijheid in de kerk heb ik professor Stefan Paas geïnterviewd. Hij is hoogleraar missiologie (zendingsleer). Hij zei dit: 'Er zijn aanwijzingen dat in de meest seculiere landen van Europa onder de jongste generaties een heel voorzichtige kentering lijkt te zijn. Het gaat dan niet over landen als Polen, waar de secularisatie nog wel door zal gaan. Maar in landen als Tsjechië, Frankrijk, Zweden, Finland en ook Nederland lijkt het zo te zijn dat de jongste generaties niet alleen niet verder seculariseren, maar dat onder deze generaties het aantal dopelingen toeneemt, behoorlijk sterk zelfs. Uit onderzoek in Finland bleek bijvoorbeeld, dat tussen 2011 en 2019 het aantal jonge mannen dat naar de kerk gaat verdubbeld is. In Frankrijk stijgt het aantal jongeren dat zich laat dopen. In Nederland zijn daar geen cijfers van, maar anekdotisch krijg ik daarover wel veel verhalen te horen, bijvoorbeeld naar aanleiding

van onze podcast. Ik zou niet willen zeggen dat er sprake is van een opwekking of zo, maar het lijkt wel alsof we een soort dieptepunt voorbij zijn.' Ik laat je een filmpje zien van de Amsterdamse zender AT5. Het is een fragment uit een langer item. Eerst ging het over Mozaïek, een snelgroeiende evangelische gemeente, en dan over de RK Nicolaasparochie. De jonge man die aan het woord komt, zegt precies wat ik bedoel. <https://www.youtube.com/watch?v=sHfCKvpEfHh>

3. Hoe bereiden we ons voor op deze nieuwe belangstelling?

De deskundige die u aan het eind zag is prof. Miranda Klaver, ook zij ziet deze trend. Tegenover de stroom van mensen de kerk uit, een stroom die écht nog wel even doorgaat, staat een toenemende stroom van mensen die Jezus gaan volgen. En dat zijn vaak jonge mensen zonder kerkelijke achtergrond. God is aan het schudden, en Hij zal dat nog veel méér gaan doen. En als Hij schudt aan de appelboom van de mensheid, zullen de rijpe appels naar beneden vallen, en de vraag is: wie haalt de oogst binnen? Zijn wij daar klaar voor, als kerk in Europa? Zijn wij daar klaar voor, als gemeente? Want nieuwe ontwikkelingen beginnen altijd in de steden. Wij zijn de tweede stad van Nederland, en we zijn gemeente hier in het centrumgebied. Wij móeten hierover nadenken, wij moeten ons voorbereiden. Niet dat ik denk dat volgende week een hele rij nieuwe mensen voor de deur van de kerk staat, maar de komende jaren zal de belangstelling toenemen, en de vraag is: 'Wat kunnen wij doen om die belangstelling aan te wakkeren? Hoe kunnen wij als het ware die tempel van God opbouwen? Hoe kunnen we mensen helpen om de 'Wens der volken' te vinden? Ik wil vijf dingen noemen.

1. In de eerste plaats gaat het om **volstreckte toewijding aan Jezus Christus**. En het is goed om juist nu, in deze tijd van Advent, opnieuw stil te worden bij Hem. 'Komt, laten wij aanbidden die Koning.' Stil worden betekent ook: jezelf klein maken, je schuld erkennen, jezelf verootmoedigen. Wie zijn wij dat God ons zou willen gebruiken om mensen op te vangen? We zijn zondige mensen. Laten we op de knieën gaan en de Here Jezus bidden om genade. Juist in de week van voorbereiding op het Heilig Avondmaal komt het daarop aan: knielen voor Hem, onze zonden belijden, en in dankbare gehoorzaamheid de weg gaan achter Jezus aan. Want God zij dank mag je ook weten dat Hij inderdaad genade gééft. Wat is er dan nodig in je leven? Zijn er zonden waarmee je moet breken? Of ben je juist zelf een gebroken mens en heb je heling nodig, herstel, vernieuwing? Bid maar om de Trooster, de Heilige Geest. Een nieuwe toewijding aan Jezus Christus, dat is het eerste. En door Hem: vrede met God. Wees niet slordig in je geloofsleven, dat we kunnen we ons niet veroorloven. Bij een discipel hoort discipline, ook in je kerkgang, in het lezen van de Bijbel, elke dag, in je gebed.

2. En dat is meteen ook het tweede wat nodig is: **een nieuwe nadruk op gebed**, ieder van ons persoonlijk, maar ook wij, als gemeente, gezamenlijk. Ik zou je die vraag willen voorleggen: hoe kunnen wij als gemeente nu groeien in gebed? Elke eerste vrijdag van de maand is er een gebedsmoment, ook komende vrijdag weer. En je bent van harte welkom! Maar misschien zoek je naar een andere vorm, dat is prima! En ik vind het héél mooi dat een aantal jongeren uit onze gemeente ons uitdaagt om drie dagen lang in een soort estafettevorm te gaan bidden. 24 uur per dag wordt er dan gebeden, dan door de één, dan door de ander, in een estafette van gebed. Straks, aan het einde van de dienst, zien we daar een filmpje over. Dat is het tweede waardoor we ons kunnen voorbereiden op die nieuwe belangstelling voor Jezus, die zal gaan komen. Wij gaan op de knieën, en mogen bidden voor deze stad, bidden voor de mensen, bidden om bekeringen.

3. Het derde is: **groei in gastvrijheid**. Ik heb u al eerder verteld dat ik dit jaar onderzoek heb gedaan naar de gastvrijheid van kerken. Als iemand van buiten de kerk een dienst bijwoont, hoe komt dat dan over op hem of op haar? Op mijn verzoek hebben 152 mensen een dienst bijgewoond, en in mijn boek mag ik al hun reacties als een cadeau aanbieden aan de kerk in Nederland. Terwijl ik daarmee bezig was, merkte ik dat wij als wijkgemeente De Samaritaan gelukkig een heel aantal dingen goed doen, maar dat we ook nog heel wat huiswerk hebben. En ik zou het heel mooi vinden om dit onderzoek te bespreken met een groep

mensen en om samen te kijken wat we kunnen doen om de gastvrijheid te verbeteren. Als je het leuk vindt om mee te doen, laat het maar weten. En misschien ben je zelf hier nu te gast. Wil je ook meedenken? Dat zou ik geweldig vinden! Het boek komt in maart uit, maar we kunnen voor die tijd al best een begin maken.

4. Het vierde is **de Alpha-cursus**. Alpha is een inwijding in het christelijk geloof. En we mogen heel blij zijn en dankbaar, dat er elk jaar twee Alpha-cursussen draaien, samen met Noorderlicht. Tot nu toe komen de meeste deelnemers via Noorderlicht, en ik zou het zó mooi vinden als ook wij veel actiever op zoek kunnen gaan wie meer wil weten over Jezus en over de Bijbel en over God. Misschien moeten we ook daar een werkgroepje voor maken, een werkgroep Alpha-cursus, waarbij we ons als wijkgemeente echt gaan inzetten om meer mensen die vreugde te gunnen van zo'n cursus. Want bijna alle deelnemers reageren enthousiast. Er is ook een nieuwe coördinator nodig. Misschien wil je je gaan inzetten, met een groepje samen, om Alpha meer van de grond te krijgen, ook in De Samaritaan.

5. Het vijfde, tenslotte, dat is **pionieren**. Bloeiende kerken zijn ook altijd kerken die pionieren, die verder denken. En er is ook al heel veel gebeurd de afgelopen tientallen jaren. Wijkgebouw De Bron is er gekomen, met een eigen Brongemeenschap. Twaalf jaar geleden ontstond Noorderlicht, nu een bloeiende gemeente die zelf weer minstens vier dochtergemeenten heeft. Vanuit het totaal van onze gemeente, de Hervormde Gemeente Rotterdam-Centrum is ook ICF-Noord ontstaan, de International Christian Fellowship in Rotterdam-Noord, met als pionier Fred Kappinga, En ICF is snel aan het groeien. Alleen al dit jaar werden zes mensen gedoopt: vanuit een niet-christelijke achtergrond christen geworden. Hier in dit gebouw kwam de TorenTuin als plek van verbinding in de wijk. Er gebeurt al heel veel. Maar die geest van pionieren moet niet gaan slapen. Wij zijn bijvoorbeeld één van de weinige gemeenten die gebruik kunnen maken van de Laurenskerk. We hebben daar in de zomer vier Laurens Live-diensten. Zou er eigenlijk nog meer mogelijk zijn, vanuit dat bijzondere gebouw, het hart van de stad? Laten we er maar eens voor gaan bidden. Denk je niet? En vraag niet meteen: 'Is daar wel geld voor dan?' Natuurlijk is dat een vraag, maar zie je wat er staat, in vers 9? De HERE zegt: 'Van Mij is het zilver en van Mij is het goud.' Als de plannen van God zijn, zal Hij ook voorzien in wat nodig is. Tenslotte dit. Misschien krijg je hier rugpijn van en schiet de stress door je lijf. Wat moeten we nou allemaal weer?! Maar ik zou het juist om willen keren. Laat deze Adventstijd écht een periode zijn van rust. Kom tot rust aan de voeten van Jezus, juist ook volgende week, aan het Heilig Avondmaal. En kijk gewoon eens eerlijk rond in je eigen leven. Waar ben je nou eigenlijk allemaal zo druk mee? En moet dat wel allemaal? Of kun je hier en daar eens wat snoeien? Wat is nou écht belangrijk? En vanuit die rust kun je nadenken over nieuwe prioriteiten. Waar wil je de komende jaren op focussen? Hoe wil jij zelf voorbereid zijn op die tijd dat God gaat schudden, dat hemel en aarde zullen beven en dat de volken zullen komen naar de 'Wens der heidenen'? Waarschijnlijk weet je dat ik Parkinson heb. Daar wil ik niet te vaak iets over zeggen, want dan gaat het teveel over mij. En het gaat gelukkig goed, de ziekte is behoorlijk stabiel, en ik ben een ontzettend dankbaar mens. Maar ik weet wel dat mijn tijd beperkt is. En door deze ziekte ben ik me daar erg van bewust geworden. Ik hoop dat ik nog negen jaar heb, tot mijn pensioen, maar ik weet het niet, het kan ook zomaar minder zijn. De tijd is kort. En dat betekent niet dat ik harder moet gaan rennen. Dat is niet gezond, zeker niet met zo'n ziekte. Maar het betekent wel dat ik kritischer moet gaan kijken: wat heeft in Góds ogen prioriteit? En ik hoop dat jij dat ook zo gaat beleven: niet harder gaan rennen, maar wel bewust nadenken: wat zou de HERE van mij vragen in de komende jaren? Ben ik daarop voorbereid? Onthoud wel één ding. Ja, God gaat schudden, het zal niet gemakkelijk zijn. De weeën worden erger. Maar de weeën leiden wel tot de geboorte van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. En op weg daarheen blijft God altijd trouw. 'Ik zal er zijn', dat is Zijn naam. Jezus Christus is de stralende Heiland. Hij is het Licht in de nacht. Wees dus nooit bang, maar ga je weg in vrede. En aanbid Hem: de 'Wens der volken', het 'Verlangen van de heidenvolken'. Aanbid Hem en geef je over aan de Vader, de Zoon, en de Heilige Geest. Amen.